

Firmy wykonawcze (budowlane, instalacyjne) vs. gmina

Wskazówki dla gminnych punktów konsultacyjno-informacyjnych programu „Czyste Powietrze”

Program „Czyste Powietrze” to szansa dla mieszkańców na dotacje do termomodernizacji domu i wymiany starych kopciuchów, ale też zagrożenie ze strony nieuczciwych firm wykonawczych czy akwizytorów naciągających ludzi na „darmowe” doradztwo, dotację czy remont domu. Często wiąże się to z uzyskaniem pełnomocnictwa, które wykorzystywane jest do realizacji projektu wbrew interesowi beneficjenta. Dochodzi do narzucania horrendalnych marż i innych nieuczciwych praktyk naruszających dobro ludzi jako konsumentów i beneficjentów programu.

Przeciwdziałając tym zjawiskom, oddajemy w ręce gmin listę podpowiedzi działań, które może podjąć gmina w odniesieniu do aktywności firm wykonawczych na jej terenie.

Działania związane z dobrymi praktykami

1. Informuj o punkcie konsultacyjno-informacyjnym programu „Czyste Powietrze” jako najlepszym, rzetelnym i bezpłatnym źródle informacji, będącym w zasięgu ręki każdego mieszkańca.
2. Polecaj listę zielonych urządzeń i materiałów, która jest obowiązkowa w przypadku wyboru pompy ciepła, kotła zgazowującego drewno lub kotła na pellet (lista ZUM: lista-zum.ios.edu.pl).
3. Organizuj spotkania informacyjne z mieszkańcami.
4. Organizuj spotkania z dziennikarzami (konferencje prasowe), inicjuj w mediach wypowiedzi wóldarzy i gminnych liderów opinii (np. radnych).
5. Publikuj ogłoszenia w mediach regionalnych i lokalnych, w tym przede wszystkim działających na terenie gminy oraz na stronach www i w mediach społecznościowych.
6. Zadbaj o regularne, przypominające komunikaty na gminnych tablicach ogłoszeniowych, w gminnym biuletynie, specjalne akcje SMS-owe, czy mailing do mieszkańców.
7. Wykorzystaj kanał komunikacji, jakim jest poczta pantoflowa. Każda rozmowa, przestroga, czy to podczas wizyty w urzędzie, czy w sklepie, czy przypadkiem na ulicy, może przyczynić się do ograniczenia nadużyć związanych z dotacjami z „Czystego Powietrza”.

8. W miarę możliwości zaangażuj we wszystkie powyższe aktywności inne instytucje godne zaufania, np. pracowników opieki społecznej, ośrodka zdrowia, domu kultury, policji, straży miejskiej i pożarnej, szkoły, parafii.

9. Edukuj w zakresie kolejności prac tak, żeby wnioskodawca był świadomy i mógł tego wymagać od swojego wykonawcy.

Najlepiej zacząć od działań dotyczących zmniejszenia zapotrzebowania na energię (np. docieplenie przegród, wymiana okien itd.), a dopiero na końcowym etapie wymieniać źródło ciepła. Taka kolejność gwarantuje, że nowe efektywne źródło ciepła będzie dostosowane do nowych potrzeb budynku i zapewni komfort cieplny przy mniejszych rachunkach za paliwo/energię.

Działania związane z wykonawcami

1. Informuj, że NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz gmina nie promują konkretnych firm wykonawczych czy instalacyjnych, a także urządzeń i materiałów. **Powtarzaj, że to na beneficjencie spoczywa obowiązek wyboru wykonawcy, urządzeń i materiałów.** Beneficjent musi być świadomy, że robi to na własne ryzyko i to on odpowiada za dotację. W razie uchybień wykonawcy, to beneficjent odpowiada za dokończenie przedsięwzięcia we właściwy sposób.

2. Informuj, że nieufność powinny wzbudzić firmy powołujące się na partnerstwo w programie, posługujące się logotypami* naszych instytucji czy programu, podszywające się pod pracowników gminy, wyłudzające dane osobowe, natarczywie oferujące napisanie wniosku o dotację.

3. Uczulaj na praktyki nieuczciwych firm np. przez dystrybucję poradnika dla beneficjentów, który wyjaśnia, jak wybrać wykonawcę (do pobrania na: czystepowietrze.gov.pl).

4. W przypadku wynajmowania firmom sali w gminie na spotkanie dotyczące programu – wcześniej zweryfikuj firmę podającą się za organizatora, w miarę możliwości sprawdź plan/zakres spotkania pod kątem rzetelności informacji o programie „Czyste Powietrze”.

Gminy mogą wynajmować swoje pomieszczenia tylko sprawdzonym firmom.

5. Uczulaj też inne gminne jednostki, wynajmujące sale na spotkania z mieszkańcami, aby sprawdzały komu i w jakim celu wynajmują pomieszczenia, a w przypadkach, gdy planowane są spotkania dotyczące programu „Czyste Powietrze”, aby upewnili się, że wie o tym urząd gminy.

* Jedynymi uprawnionymi do korzystania z logotypu programu są partnerzy wskazani na stronie czystepowietrze.gov.pl (zakładka: Partnerzy).